

Số: /CT-UBND

Kon Tum, ngày tháng 7 năm 2024

## CHỈ THỊ

### Về tăng cường chăm sóc sức khỏe bà mẹ - trẻ em nhằm giảm tử vong trẻ em dưới 5 tuổi

Theo số liệu thống kê<sup>1</sup> năm 2023, công tác chăm sóc sức khỏe bà mẹ, trẻ em đã đạt được một số thành quả nhất định<sup>2</sup>: Tỷ suất tử vong trẻ em dưới 1 tuổi<sup>3</sup> là 25,30‰ (năm 2019: 36 ‰); Tỷ suất tử vong trẻ em dưới 5 tuổi<sup>4</sup> là 38,51‰ (năm 2019: 55,8‰); Tỷ lệ suy dinh dưỡng trẻ em dưới 5 tuổi thể thấp còi là 28,7% giảm 0,5% so với năm 2022. Các chỉ số trên giảm dần thể hiện hiệu quả của chương trình chăm sóc sức khỏe bà mẹ và trẻ em trên địa bàn tỉnh. Tuy nhiên vẫn còn nhiều tồn tại<sup>5</sup> tác động trực tiếp đến tình trạng tử vong trẻ dưới 5 tuổi, Tỷ suất Tử vong trẻ dưới 5 tuổi hiện nay 38,51‰ là rất cao so với toàn quốc (18,9‰).

Để triển khai thực hiện đạt hiệu quả công tác chăm sóc sức khỏe bà mẹ và trẻ sơ sinh nhằm giảm tử vong trẻ em dưới 5 tuổi theo tinh thần Chỉ thị số 05/CT-BYT, ngày 26 tháng 6 năm 2024 của Bộ trưởng Bộ Y tế; Chủ tịch Ủy ban nhân dân tỉnh yêu cầu các sở, ngành liên quan và các địa phương triển khai thực hiện hiệu quả các kế hoạch đã được Ủy ban nhân dân tỉnh phê duyệt, ban hành<sup>6</sup> nhằm từng bước thực hiện thành công Chương trình can thiệp giảm tử vong trẻ em dưới 5 tuổi đến năm 2030 đã được Thủ tướng ban hành tại Quyết định 1493/QĐ-TTg ngày 10 tháng 9 năm 2021, tập trung các hoạt động sau:

<sup>1</sup> Theo niên giám thống kê năm 2023 tỉnh Kon Tum.

<sup>2</sup> Chăm sóc trước - trong và sau sinh: 81,7 % phụ nữ đẻ được quản lý thai; 75,8% khám thai  $\geq 4$  lần, trong 3 thời kỳ; 94,5% phụ nữ đẻ tại cơ sở y tế hoặc có sự trợ giúp của nhân viên y tế; 92,5% được chăm sóc thiết yếu bà mẹ và trẻ sơ sinh sau đẻ; 93,7% phụ nữ đẻ và trẻ sơ sinh được chăm sóc sau sinh tại nhà.

<sup>3</sup> Số trẻ em dưới 1 tuổi tử vong/1.000 trẻ sinh ra sống.

<sup>4</sup> Số trẻ em dưới 5 tuổi tử vong/1.000 trẻ sinh ra sống.

<sup>5</sup> Tồn tại: Thiếu nhân lực chuyên ngành sản, nhi; Trung tâm Y tế huyện hầu hết chưa thực hiện được các kỹ thuật hồi sức sơ sinh; Trạm y tế thực hiện chưa đạt yêu cầu việc sơ cứu ban đầu trẻ sơ sinh an toàn trước khi chuyển tuyến. Tại các thôn (làng) đặc biệt khó khăn thiếu cô đỡ thôn (đang hoạt động 121 cô/327 thôn còn khó khăn về chăm sóc sức khỏe sinh sản đề xuất cần bố trí cô đỡ thôn bản); Một số địa phương có tình trạng phụ nữ sinh con thứ 3 trở lên tăng, khoảng cách sinh giữa 02 con dài; phụ nữ đẻ trong độ tuổi vị thành viên (Theo số liệu thống kê của Trung tâm kiểm soát bệnh tật, năm 2022: 6,9%, năm 2023: 6,8%); Chương trình mục tiêu quốc gia có liên quan chưa triển khai đồng bộ; Tỷ lệ trẻ em dưới 1 tuổi được tiêm phòng đạt thấp do thiếu vắc xin; kinh phí huy động từ các tổ chức, dự án nước ngoài không ổn định và chưa thường xuyên.

<sup>6</sup> Kế hoạch Ủy ban nhân dân tỉnh: số 1550/KH-UBND ngày 06/5/2020 thực hiện Chương trình “Chăm sóc dinh dưỡng 1.000 ngày đầu đời nhằm phòng chống suy dinh dưỡng bà mẹ, trẻ em, nâng cao tầm vóc người Việt Nam”; số 1249/KH-UBND ngày 29/4/2022 thực hiện Chiến lược Quốc gia về dinh dưỡng tỉnh Kon Tum đến năm 2025; số 1479/KH-UBND ngày 17/5/2022 phòng, chống suy dinh dưỡng thấp còi ở trẻ em dưới 5 tuổi vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi trên địa bàn tỉnh Kon Tum đến năm 2025; số 3554/KH-UBND ngày 18/10/2023 thực hiện nội dung “Cải thiện dinh dưỡng” thuộc Chương trình mục tiêu quốc gia giảm nghèo bền vững, giai đoạn 2021-2025 trên địa bàn tỉnh Kon Tum; Kế hoạch số 4427/KH-UBND ngày 14/12/2021 triển khai Quyết định số 1719/QĐ-TTg ngày 14/10/2021 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Chương trình mục tiêu quốc gia phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi giai đoạn 2021-2030, giai đoạn I: Từ năm 2021 đến năm 2025; Kế hoạch số 2026/KH-UBND ngày 18 tháng 6 năm 2021 Triển khai Chương trình hành động quốc gia vì trẻ em giai đoạn 2021-2030.

## 1. Sở Y tế:

- Chủ trì tổ chức triển khai các hoạt động nhằm giảm tử vong trẻ em dưới 5 tuổi. Hàng năm, đưa các chỉ tiêu chăm sóc sức khỏe bà mẹ - trẻ em vào kế hoạch phát triển kinh tế xã hội của địa phương, lồng ghép tổ chức triển khai<sup>7</sup>.

- Củng cố kiện toàn, nâng cao năng lực chuyên môn hệ thống mạng lưới khám, chữa bệnh chuyên ngành sản khoa, nhi khoa các tuyến (xã – huyện – tỉnh) trên địa bàn tỉnh, củng cố nâng cao năng lực xử trí cấp cứu và hồi sức sơ sinh; thực hiện rộng rãi các can thiệp chăm sóc thiết yếu bà mẹ và trẻ sơ sinh trong và ngay sau đẻ/mổ đẻ; chăm sóc trẻ sơ sinh non tháng, nhẹ cân bằng phương pháp Kangaroo theo hướng dẫn chuyên môn của Bộ Y tế.

- Triển khai hiệu quả các hoạt động chăm sóc dinh dưỡng 1.000 ngày đầu đời (từ khi mang thai cho đến trẻ tròn 24 tháng tuổi): quản lý thai sớm, khám thai ít nhất 4 lần/thai kỳ; tầm soát trước sinh; tầm soát sơ sinh; sinh con tại cơ sở y tế; làm mẹ an toàn; nuôi con hoàn toàn bằng sữa mẹ trong 6 tháng đầu; khám sức khỏe định kỳ cho trẻ em dưới 24 tháng tuổi; tăng tỷ lệ tiêm chủng đầy đủ cho trẻ trong độ tuổi; áp dụng rộng rãi Quyết định số 4976/QĐ-BYT ngày 30 tháng 11 năm 2020 của Bộ Y tế về xây dựng thực đơn cân bằng dinh dưỡng đối với phụ nữ có thai, bà mẹ cho con bú, trẻ em từ 7 tháng đến 60 tháng tuổi.

- Ứng dụng công nghệ thông tin liên thông, kết nối các nền tảng cơ sở dữ liệu về sức khỏe để quản lý sức khỏe trẻ em; liên thông giấy chứng sinh, liên thông giấy chứng tử; triển khai sử dụng thông tin cơ bản của Hệ thống thông tin lĩnh vực sức khỏe bà mẹ trẻ em vào quản lý sức khỏe toàn dân.

- Củng cố, kiện toàn và nâng cao hiệu quả hoạt động của mạng lưới nhân viên y tế thôn; cô đỡ thôn bản để kịp thời chăm sóc sức khỏe sinh sản, sức khỏe trẻ em sớm ngay tại cộng đồng.

- Tăng cường công tác truyền thông, đa dạng hình thức và phương tiện truyền thông phù hợp và hiệu quả tại địa phương về chăm sóc sức khỏe sinh sản, sức khỏe tình dục, sức khỏe trẻ em; phòng chống suy dinh dưỡng; tác hại tảo hôn, hôn nhân cận huyết thống; kế hoạch hóa gia đình để người dân sinh ít con nhằm đạt mức sinh thay thế, duy trì đến năm 2030.

**2. Sở Tài chính:** Phối hợp với Sở Y tế cân đối, bố trí kinh phí ngân sách địa phương trong phạm vi chi sự nghiệp y tế giao hàng năm cho công tác chăm sóc sức khỏe bà mẹ và trẻ em đúng quy định hiện hành.

**3. Sở Kế hoạch và Đầu tư:** Phối hợp Sở Y tế kêu gọi, huy động vốn đầu tư phát triển cho hoạt động công tác chăm sóc sức khỏe bà mẹ và trẻ em; đề xuất phân bổ vốn đầu tư từ ngân sách nhà nước hàng năm để thực hiện Chỉ thị có

<sup>7</sup> Kế hoạch “Cải thiện dinh dưỡng” thuộc Chương trình mục tiêu quốc gia giảm nghèo bền vững (Dự án 3-Tiểu dự án 2); Kế hoạch hành động thực hiện Chiến lược Quốc gia về dinh dưỡng; Chương trình mục tiêu quốc gia phát triển KTXH vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi: Dự án 4, dự án 7 và dự án 10; Kế hoạch triển khai Đề án Chăm sóc sức khỏe sinh sản, sức khỏe tình dục vị thành niên, thanh niên; Kế hoạch thực hiện Chương trình tầm soát, chẩn đoán, điều trị một số bệnh tật trước sinh - sau sinh và các nguồn hợp pháp khác.

hiệu quả.

**4. Sở Nội vụ:** Phối hợp với Sở Y tế rà soát, đề xuất bổ sung chính sách đãi ngộ nhằm thu hút cán bộ có chuyên môn giỏi và chuyên ngành sản phụ khoa, nhi khoa về công tác tại tuyến y tế cơ sở.

**5. Hội Liên hiệp Phụ nữ tỉnh, Ban Dân tộc:** tăng cường công tác truyền thông về bình đẳng giới, tác hại của tình trạng tảo hôn, kết hôn cận huyết thống. Có cơ chế để phụ nữ người dân tộc thiểu số tiếp cận tốt hơn dịch vụ công, dịch vụ xã hội thiết yếu và các dịch vụ tư vấn về hôn nhân, kế hoạch hóa gia đình, bảo vệ phụ nữ, trẻ em; 4 gói chính sách hỗ trợ Phụ nữ dân tộc thiểu số sinh đẻ an toàn và chăm sóc sức khỏe trẻ em.

**6. Sở Lao động Thương binh và Xã hội:** Lồng ghép tổ chức triển khai Chương trình hành động quốc gia vì trẻ em giai đoạn 2021-2030 nhằm giảm tử vong trẻ em do tai nạn thương tích (đuối nước, tai nạn giao thông, ngộ độc thực phẩm, thiên tai,...).

### **7. Ủy ban nhân dân các huyện, thành phố**

- Phối hợp với Sở Y tế đưa các chỉ tiêu về chăm sóc sức khỏe bà mẹ - trẻ em vào Kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội địa phương; đầu tư ngân sách địa phương thông qua nguồn vốn chi thường xuyên, vốn đầu tư, các Chương trình mục tiêu quốc gia để tập trung can thiệp giảm tử vong trẻ em.

- Đẩy mạnh công tác truyền thông về chăm sóc sức khỏe sinh sản, sức khỏe tình dục, sức khỏe trẻ em; phòng chống suy dinh dưỡng; tác hại tảo hôn, hôn nhân cận huyết thống; kế hoạch hóa gia đình để người dân sinh ít con nhằm đạt mức sinh thay thế.

- Chỉ đạo các cơ quan, ban, ngành và Ủy ban nhân dân các xã, phường, thị trấn trong việc thực hiện các giải pháp giảm tử vong trẻ em do dịch bệnh, đuối nước, tai nạn thương tích, tai nạn giao thông, ngộ độc thực phẩm, thiên tai,...

Yêu cầu Thủ trưởng các đơn vị liên quan và Chủ tịch ủy ban nhân dân các huyện, thành phố nghiêm túc triển khai thực hiện Chỉ thị này, định kỳ hàng năm, báo cáo kết quả về Sở Y tế. Giao Sở Y tế theo dõi, đôn đốc việc thực hiện, tổng hợp tình hình, báo cáo Bộ Y tế và Ủy ban nhân dân tỉnh./.

Nơi nhận:

- Bộ Y tế (b/c);
- Thường trực Tỉnh ủy (b/c);
- Thường trực HĐND tỉnh (b/c);
- Chủ tịch, các Phó Chủ tịch UBND tỉnh;
- Các Sở, ngành liên quan;
- UBND các huyện, thành phố;
- CVP UBND tỉnh, PVP phụ trách;
- Lưu VT, KGVX.

**KT. CHỦ TỊCH  
PHÓ CHỦ TỊCH**

**Y Ngọc**

